

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobce: **J. K.**, narozený X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
sídlem Křížová 1292/25, Smíchov, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 8. 2019, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002, soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 11. 10. 2019 domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno předchozí rozhodnutí žalované ze dne 20. 6. 2019, č. j. R - X (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutím žalovaná přiznala žalobci invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 35 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. R.

2. Žalobce namítl nesprávné zjištění skutkového stavu. Závěr posudkového lékaře žalované o míře poklesu pracovní schopnosti je v rozporu lékařskými nálezy odborného lékaře – ortopeda.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že v předmětné věci jde o dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, a její rozhodnutí je proto závislé na odborném lékařském posouzení zdravotního stavu. Podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí bylo posudek o invaliditě ze dne 21. 8. 2019, kterým byl potvrzen předchozí posudkový závěr, že žalobce je invalidní v prvním stupni. Posudková lékařka žalované vycházela ze zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře a nálezů odborných lékařů, z nichž dovodila, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je postižení podle kapitoly XIII, oddílu A, položky 1b vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“) s mírou poklesu pracovní schopnosti o 35 %. Žalovaná navrhla provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“). Závěrem navrhla zamítnutí žaloby, pokud nebude posudkem posudkové komise prokázán vyšší stupeň invalidity. V opačném případě ponechává rozhodnutí na úvaze soudu.
4. Během ústního jednání konaného dne 22. 7. 2021 setrvali účastníci na svých stanoviscích. Žalobce zdůraznil, že prodělal čtyři operace kolen. Poté, co mu byl přiznán invalidní důchod I. stupně, podal námitky a dostal pozvánku k posudkové lékařce žalované. Posudková lékařka se ptala, jestli chodí doma o berlích, na což uvedl, že ano, ale v posudku uvedla, že se k prohlídce dostavila bez berlí. Nesouhlasí se závěrem, že nejde o poškození dvou a více kloubů. To je nelogické, protože byl na operacích obou kolen. Má za to, že mu nechtějí invalidní důchod dát. Žalobce opakovaně zdůraznil, že mu byl lékaři doporučen klidový režim, nezvedat těžká břemena. Celý život pracoval, ale když mu zjistili postižení kolen, tak mu byl ukončen pracovní poměr a pak byl evidován jako uchazeč o zaměstnání na úřadu práce. S ohledem na postižení však žádné zaměstnání nezískal. Dle jeho názoru činí míra poklesu pracovní schopnosti 50 % a odpovídá druhému stupni invalidity. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby.
5. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu napadených výroků a uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
6. Ze správního spisu plyne, že žalobce podal dne 10. 4. 2019 žádost o přiznání invalidního důchodu, a to ode dne skončení výplaty dávek nemocenského. Posudkem o invaliditě posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) ze dne 22. 5. 2019 byl shledán invalidním pro invaliditu prvního stupně. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl shledán stav po artroskopické operaci pravého kolene (shaving a resekce plíky) dne 16. 2. 2018 a stav po reartroscopii pravého kolene dne 7. 12. 2018 (Priediho návrtu). Postižení bylo hodnoceno podle kapitoly XIII, oddílu A, položky 1b vyhlášky o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti o 35 %. Žalobci byl proto prvoinstančním rozhodnutím přiznán invalidní důchod ve výši 8 366 Kč měsíčně.

7. Žalobce podal proti prvoinstančnímu rozhodnutí ze dne 20. 6. 2019 námitky, v nichž uvedl, že dne 24. 5. 2019 podstoupil operaci levého kolene, a proto se domnívá, že jeho zdravotní stav odpovídá vyššímu stupni invalidity.
8. V rámci řízení o námitkách byl vypracován posudek o invaliditě posudkovou lékařkou žalované. Podle posudku ze dne 21. 8. 2021 je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého stavu chondropatie - stav po artroskopické operaci pravého kolene (shaving a resekce plíky) dne 16. 2. 2018 a stav po reartroscopii pravého kolene dne 7. 12. 2018 (Priediho návrtý). Podle posudku byla zjištěna artroskopicky verifikovaná chondropatie v oblasti obou kolenních kloubů. Jde o středně těžké postižení chrupavky, funkce kloubu není výrazně narušena. Končetiny jsou stabilní, hybnost v užitém rozmezí, omezení je dáno bolestivostí. Nejedná se o těžké postižení dvou a více velkých nosných kloubů se značným omezením pohybových schopností a celkové výkonnosti při středně těžkém zatížení. Postižení bylo ve shodě s předchozím posudkem hodnoceno podle kapitoly XIII, oddílu A, položky 1b vyhlášky o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti o 35 %. Nedošlo k navýšení dle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
9. Žalovaná na základě tohoto posudku rozhodla napadeným rozhodnutím o zamítnutí námitek.
10. Podle ustanovení § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. Nárok na invalidní důchod je podmíněn nepříznivým zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je proto závislé na odborném lékařském posouzení. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou a soud si o ní nemůže učinit úsudek sám, zdravotní stav žalobce nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci sociálního zabezpečení“) zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise, jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. I jejich posudky nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování srovnávacího posudku nebo posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003–54, č. 511/2005 Sb. NSS, a ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20; citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).
12. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudek musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a posudkové závěry musí rovněž náležitě odůvodněny (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014 – 52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a

správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních postižení (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

13. Krajský soud provedl dokazování posudkem posudkové komise v Praze ze dne 4. 6. 2020, který si vyžádal za účelem posouzení zdravotního stavu žalobce. Z posudku plyne, že žalobce byl přítomen jednání posudkové komise. Členem komise byla mj. lékař se specializací v oboru fyziatrie a rehabilitačního lékařství. Posudková komise vycházela ze zdravotnické dokumentace obsažené ve spise OSSZ, ve spise žalované a ze zdravotnické dokumentace praktické lékařky žalobce. Posudková komise zdůraznila zejména význam lékařských zpráv ošetřujícího ortopeda MUDr. M., mezi nimiž jsou i ty, které žalobce předložil v průběhu správního řízení a na něž odkázal v námitkách proti prvoinstančnímu rozhodnutí. Z těchto lékařských zpráv posudková komise vycházela. Konstatovala, že v říjnu roku 2017 bylo u žalobce zjištěno degenerativní postižení obou kolenních kloubů. Artroskopicky byla zjištěna femoropatelární chondropatie IV. stupně (degenerativní změny chrupavek mezi stehenní kostí a kloubem, především kolenní česčkou). Celkem 4x byla provedena artroskopie obou kolenních kloubů s částečnou resekcí vnitřního menisku. Byla potvrzena defigurace obou kolenních kloubů, popsány artrotické drásoty a vrzoty, palpační bolestivost při vyšetření potvrzující trvalou bolestivost při zátěži kloubů i při chůzi. Žalobce používá k odlehčení francouzské hole. Hybnost v kloubech omezena není, klouby nejsou viklavé. Ortoped hodnotí stav jako nevratné postižení obou kolenních kloubů, středně těžké vlevo a těžké vpravo, nedoporučena nadměrná zátěž. Tudíž není doporučeno ani stávající zaměstnání. Posudková komise uzavřela, že jde o postižení podle kapitoly XIII, oddílu A, položky 1b vyhlášky o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na horní hranici rozmezí, tj. ve výši 35 %. Tato hodnota nebyla navýšena dle § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky o posuzování invalidity. Komise dodala, že nebylo zjištěno postižení odpovídající položce 1c, tj. funkčně těžké postižení dvou a více velkých/nosných kloubů se značným omezením pohybových schopností a celkové výkonnosti při středně těžkém zatížení a s omezením některých denních aktivit. Den vzniku invalidity byl stanoven na 1. 4. 2019.
14. Žalobce k posudku uvedl, že vyšetřující lékař ho vyšetřoval v leže a uzavřel, že hybnost je dobrá, ale žalobce nemůže chodit, protože má poškozená kolena. Podle soudu však postup vyšetření před posudkovou komisí nemůže vyvrátit její závěry. Je zřejmé, že posudková komise vycházela primárně z nálezů odborných lékařů, zejména ortopedů, na jejichž základě si učinila úsudek o závažnosti postižení žalobce. Je nasnadě, že vyšetření před posudkovou komisí hrají pouze doplňující roli a nemůže nahradit nálezy odborných lékařů získané za pomoci specializovaných vyšetření a výsledků diagnostických a operačních zákroků. Proto sama skutečnost, že člen posudkové komise hodnotil hybnost kloubů, není určující, maximálně slouží jako doplňkové hledisko při stanovení závažnosti postižení.

Posudkové zhodnocení však v žádném případě není založeno jen na výsledku vyšetření žalobce při jednání posudkové komise.

15. Žalobce rovněž namítl, že členem posudkové komise byl pouze rehabilitační lékař (fyzioterapeut), nikoliv specialista na kloubní postižení (míněno patrně ortoped). K tomu soud uvádí, že složení posudkové komise je vychází z § 16b odst. 1 zákona o organizaci sociálního zabezpečení, podle něhož jsou komise tříčlenné a vedle předsedy a tajemníka komise je jejím členem vždy odborný lékař jednotlivých klinických oborů. Právní předpisy nestanoví, o jakou specializaci by se mělo jednat v případě jednotlivých druhů postižení jednat. Je však zřejmé, že musí jít o lékaře, který je specializovaný v oboru, jenž je zaměřen na péči o dané postižení. V případě postižení kolen tak vedle ortopedie nelze vyloučit ani specialistu na fyziatrii a rehabilitačního lékařství, neboť i tato specializace se zaměřuje na léčbu postižení kloubů a dle soudu zajišťuje dostatečně přesné zhodnocení žalobcova postižení.
16. Soud konstatuje, že posudková komise při vypracování posudku vycházela z dostupné zdravotní dokumentace, včetně lékařských zpráv ortopeda, které předložil žalobce v námitkovém řízení. Posudková komise hodnotila zdravotní stav komplexně, zohlednila závažné zdravotní důsledky rozhodujícího zdravotního postižení, zvážila i možnou existenci jiných postižení. Hodnocení posudkové komise má oporu v lékařských zprávách, z nichž vycházelo, je srozumitelné, logické, konzistentní a řádně odůvodněné. Posudková komise hodnotila zdravotní postižení (chondropatie IV. stupně – středně těžké postižení vlevo, těžké vpravo) na základě nálezů ortopeda, jež zohlednila a vycházela z nich. Hodnocení komise odpovídá obsahu lékařských zpráv ortopeda. Posudek rovněž obsahuje veškeré nezbytné náležitosti. Komise rovněž řádně odůvodnila, proč nelze postižení hodnotit jako závažnější podle položky 1c, a tím spíše i podle položky 1d. Z tohoto důvodu má soud posudek posudkové komise za přesvědčivý a úplný, a vzal jej za základ pro závěr o skutkovém stavu.
17. Soud tak na základě provedení dokazování posudkem posudkové komise dospěl k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 35 %, což odpovídá invaliditě prvního stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná tedy při posouzení žádosti o změnu výše invalidního důchodu dospěla ke správnému závěru, že v době vydání napadeného rozhodnutí odpovídal zdravotní stav žalobce prvnímu stupni invalidity. Ani v případě, že by byla míra poklesu pracovní schopnosti navýšena dle § 3 odst. 1 či 2 vyhlášky o posuzování invalidity o maximálně možných 10 %, by nedosáhl pokles úrovně odpovídající invaliditě druhého či třetího stupně. Námitka, podle níž žalovaná vycházela z nesprávně zjištěného skutkového (zdravotního) stavu žalobce, není důvodná.
18. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
19. Soud neprovedl dokazování lékařskými zprávami, záznamem o jednání před posudkovým lékařem žalované a potvrzením Úřadu práce o evidování v evidenci uchazečů o zaměstnání, které žalobce jako důkaz navrhl. Pokud jde o lékařské zprávy předložené žalobcem, pak lze v první řadě uvést, že soud nemá odborné znalosti, aby skutečnosti uvedené v těchto lékařských zprávách a vůbec zdravotní stav žalobce hodnotil. Posudková komise však již zohlednila tyto lékařské zprávy v posudku, který pro potřeby soudu vypracovala. Záznam o jednání před posudkovým lékařem je součástí správního spisu, jehož obsahem se dokazování neprovádí. Provedení uvedených důkazů by tedy bylo nadbytečné. Posudek

posudkové komise, jímž byl proveden důkaz, poskytuje dostatečný podklad ke zjištění skutkového stavu nezbytného pro rozhodnutí soudu. Potvrzení Úřadu práce o době vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání není pro věc relevantní.

20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 2 s. ř. s., z něhož plyne, že správní orgán nemá ve věcech důchodového pojištění právo na náhradu nákladů řízení i v případě úspěchu ve věci samé.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 22. července 2021

Mgr. Jan Čížek, v. r.
Samosoudce